

Les 8:
Geschiedkundige boeken:
Richteren

1

Algemene informatie

De historische boeken in het Oude Testament beschrijven de geschiedenis van het volk van Israël.

Ze beslaan een periode vanaf de intocht in Kanaän tot aan de Babylonische ballingschap. Ca. 1450 v. Chr. tot 587 v Chr.

Algemene informatie

Het was omstreeks 1200v. Chr. toen de 'Mensen van de Zee' (zoals de Egyptenaren hen noemden) de oostelijke kusten van de Middellandse Zee binnen vielen. Toen Egypte hen eindelijk had verslagen probeerden ze Kanaän in te nemen en vochten ze tegen de Israëlieten om het land. Uiteindelijk behielden de Filistijnen de controle over vijf steden, die elk hun eigen vest hadden. Zij waren het die het land uiteindelijk zijn naam gaven: Palestina. Waarschijnlijk spraken ze een Indo-Europese taal en kwamen ze uit Griekenland.

Algemene informatie

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Richteren
Ruth

Schrijver en context

Schrijver: anoniem. Vermoedelijk Samuël tijdens het koningschap van Saul over Israël maar in elk geval voor David Jeruzalem veroverde. (vergelijk Ri. 1:21 en 2 Sam. 5:6-7)

Voor wie?: Israël

Doel: Koningschap (van David?) legitimiteit geven.

Locatie: Israël

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

6

**Richteren
Ruth**

Indeling

1. Situatieschets van de richterentijd (1:1-3:6)
De inname van Kanaän stagneert (1:1-2:5)
De Israëlieten in de richterentijd (2:6-3:6)

2. De richters (3:7-16:31)
Otniël (3:7-11)
Ehud (3:12-30)
Samgar (3:31)
Debora en Barak (4:1-5:31)
Gideon (6:1-8:32)
Abimelech (8:33-9:57)
Tola, Jaïr (10:1-5)
Jefta (10:6-12:7)
Ibsan, Elon en Abdon (12:8-15)
Simson (13:1-16:31)

3. Geen koning in Israël (17:1-21:25)
Godsdienstig verval: de afgoderij van Dan (17:1-18:31)
Zedelijk verval: zedeloosheid in Gibea (19:1-21:25)

7

Richteren
Ruth

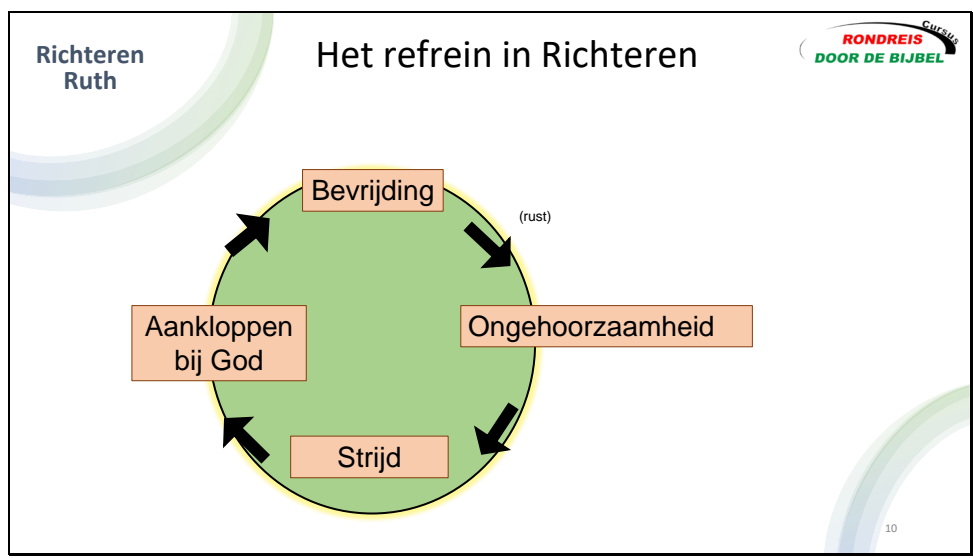
Er was geen koning

- Leviet met een bijvrouw die buitenechtelijke seks heeft
- In Gibeon vergeet men de gastvrijheid
- De burgers willen de leviet verkrachten
- De gastheer biedt zijn dochter en de bijvrouw aan
- De burgers blijven bij hun dreigement
- De leviet geeft zijn bijvrouw over aan groepsverkrachting
- De leviet gaat kil en harteloos om met zijn bijvrouw
- De leviet roept op tot een wraakactie
- De rechtspraak is niet volgens voorschrift
- Benjamin kiest de kant van de verdachten
- Burgeroorlog is het gevolg

- **H 17-21 laten zien hoe diep Israël godsdienstig en moreel afgedegen zijn.**

9

Richteren
RuthRichteren

Verdrukt door:	Tijd	Richter	Rust
1. Mesopotamie	8 jaar	Othniël	40 jaar
2. Moabieten, Filistijnen	18 jaar	Ehud, Samgar	80 jaar
3. Kanaänieten	20 jaar	Debora (Barak)	40 jaar
4. Midianieten	7 jaar	Gideon, Tola, Jaïr	40, 23 22 jaar
5. Ammonieten	18 jaar	Jefta, Ibsan, Elon, Abdon	6 7 10 8 jaar
6. Filistijnen	40 jaar	Simson	20 jaar

11

Richteren
Ruth

Richteren

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- In de kwaliteit van de Richters is een neerwaartse spiraal zichtbaar. Er is een teruggang in kwaliteit van de richters en in het effect van hun leiderschap. Een kleine greep uit de 'grote' richters:

12

Richteren
Ruth

Richteren

- **Othniël:** Door God geroepen en bekleed met Gods Geest.
- **Ehud:** Niet door God geroepen, nog bekleed met Zijn Geest. Bevrijd Israël door bedrog en verraad.
- **Debora:** falen van mannelijk leiderschap, Barak en Sisera verliezen de eer. Het lied van Debora is een vervloeking van de stammen die niet meededen in de strijd.
- **Gideon:** onwillig en angstig. Hij gaat na een grote overwinning door met een persoonlijke bloedwraak (8:10-21) en bezwijkt ten slotte zelf voor de valse godsdiensten (8:22-27)
- **Abimelech:** geen richter, maar een zoon van Gideon bij een bijvrouw. Er vindt moord en doodslag plaats binnen één familie. Hij is geen bevrijder, maar een onderdrukker. Geen dienaar van het volk, maar een moordenaar van Israëlieten en zijn eigen familie.
- **Jefta:** vervuld van eigenbelang onderhandelt Jefta zijn weg naar de macht vanuit zijn positie als verstotene (11:1-11). Hij doet een overhaastige en onnodige gelofte (v. 30) alsof er meer nodig is om de overwinning te behalen dan Gods eigen Geest (die hij ontvangt in vers 29). Opnieuw loopt de overwinning uit op onenigheid en regionale rivaliteit (12:1-6)
- **Simson:** hij is nog maar een schaduw van wat een richter moet zijn. Hij is vol genotzucht en weigert zijn seksuele lusten te beheersen. Hij had meer succes tijdens zijn sterven dan tijdens zijn leven (16:30)

- **Gevolg:** "Ieder deed wat goed was in zijn ogen"

13

Richteren
Ruth

Richteren

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

lessen:

- Ook in donkere tijden is God aanwezig.
- Geloofshelden: mooi maar ook twijfel en hoe ga je om met geestelijke gaven.

Boodschap:

- Mens geneigd eigen wegen te gaan.
- God is genadig en wil verlossen.
- God hoort naar gebed en is liever genadig en geneigd tot nieuwe kansen dan dat Hij straft.

14

Richteren
Ruth

Ruth

De geschiedenis van Ruth speelt zich af ten tijde van de Richteren.

- Terwijl Richteren aandacht geeft aan de grote lijnen en de politieke geschiedenis, zoomt de geschiedenis van Ruth in op detail.
- In tegenstelling tot Richteren geeft Ruth een verhaal van morele kracht van de hoofdpersonen en komt het plot vredig tot een oplossing.

15

**Richteren
Ruth**

Ruth, structuur

**RONDREIS
DOOR DE BIJBEL**

Hoofdstuk 1: het verlies van Naomi, de liefde van Ruth

Hoofdstuk 2: Ruth zorgt voor Naomi, Boaz zorgt voor Ruth

Hoofdstuk 3: Ruth vraagt Boaz om te lossen

Hoofdstuk 4: Boaz lost, het geluk van Naomi

16

Richteren
Ruth

Ruth, structuur

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Hoofdstuk 1:
Hoe staan we in het leven?

- Naömi – spiraal naar beneden, vs. 21
- Ruth – spiraal omhoog, vs. 16

Twee problemen:

- Voedsel: Bethlehem is broodhuis.
- nakomelingen

17

Richteren
Ruth

Ruth, structuur

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Hoofdstuk 2 en 3:
Probleem van voedsel wordt opgelost
Ontmoeting tussen Boaz en Ruth
Zegen van Boaz 2:12
Boaz mag zijn eigen zegenwens vervullen – 3:9

18

Richteren
Ruth

Ruth, structuur

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Hoofdstuk 4:

- Alle zorgen uit hoofdstuk 1 (voedsel + nakomelingen) zijn nu weg genomen.
- Afkomst van Koning David wordt verklaard. (4:17-22)

19

Richteren
Ruth

Ruth, structuur

RONDEIS
DOOR DE BIJBEL

Hoofdstuk 4:

- Alle zorgen uit hoofdstuk 1 (voedsel + nakomelingen) zijn nu weg genomen.
- Afkomst van Koning David wordt verklaard. (4:17-22)
Het boek heeft een politiek doel: algemene acceptatie van Davids regering verkrijgen door een beroep te doen op de continuïteit van Gods leiding in het leven van Israëls voorvaders en David.

20

**Richteren
Ruth**

Ruth, boodschap

RONDEIS
DOOR DE BIJBEL

- **Gods leiding**
Soms expliciet (1:6 en 4:13)
soms door schijnbare toevalligheden (2:3 en 4: 1-6)
- **Losser:** Goél=Verlosser. Iemand die de schuld overneemt en betaald zodat degene met de schulden opnieuw kan beginnen.
- **Bemoediging:**
God zorgt voor mensen die op Hem vertrouwen.
God zorgt niet alleen voor Israëlieten maar voor ieder mens die voor Hem open staat.
Ruth komt (samen met 3 andere 'dubieuze' vrouwen uit het OT: Tamar, Rachab en Batseba) terug in het geslachtsregister van Jezus (Mattheus 1:1-16). Opnieuw blijkt: God volvoert zijn heilsplan langs wonderlijke wegen, ondanks de fouten en gebreken van mensen.

21

**baptisten
gemeente
vroomshoop**

Volgende keer

26 februari

Ds. Jan Bakker
